

VYSOKÁ ŠKOLA KREATIVNÍ KOMUNIKACE

**Katedra marketingových komunikací
Management v kreativním průmyslu**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vývoj České televize po revoluci v roce 1989

Autorka: Natálie Hejdová

Vedoucí práce: Mgr. Jaroslav Pružinec

2024

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité prameny a literaturu, ze kterých jsem čerpala. Stvrzuji, že všechny odevzdané výtisky mé bakalářské práce se shodují s elektronickou verzí v informačním systému VŠKK a souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely studia a výzkumu.

V Praze dne: 18.4.2024

Podpis autora:

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce Mgr. Jaroslavu Pružincovi a archiváři České televize Petru Vojtovi za velkou pomoc a ochotu při psaní mé bakalářské práce. Nesmím také opomenout paní rektorku Ing. Danu Janovskou a vedoucí katedry marketingových komunikací doc. Ing. Lenku Turnerovou, CSc., které mi umožnily přepracovat moji bakalářskou práci. Děkuji.

Abstrakt

V mé bakalářské práci se zabývám vývojem České televize po revoluci v roce 1989. Cílem práce je analyzovat vliv politických, ekonomických a technologických změn na rozvoj českého televizního průmyslu. Pro dosažení cíle jsem využila kvalitativní metodu výzkumu, kdy jsem provedla analýzu dostupných zdrojů, jako jsou publikace, novinové a akademické články. Analyzovala jsem vývoj televizního vysílání v České republice a změny v programové nabídce televizních stanic. Má analýza ukázala, že po revoluci došlo k výraznému rozvoji televizního vysílání v České republice a vzniku nových televizních stanic. Zároveň jsem zaznamenala změny v programové nabídce, které přinesly větší pluralitu názorů a nové možnosti pro společenskou diskusi. Mimo jiné jsem také identifikovala několik výzev, kterým česká televize čelí, jako je snaha o zachování kvality programů, boj s padající sledovaností a rostoucí konkurence. V praktické části práce jsem se zabývala porovnáním sledovanosti jednotlivých televizních stanic během předem vybraných let. Celkově lze říci, že má práce přináší nové poznatky a přispívá k lepšímu porozumění vývoje českého televizního vysílání po revoluci v roce 1989.

Klíčová slova

Česká televize, Sametová revoluce v roce 1989, veřejnoprávní televize, soukromá televize, vývoj televizního vysílání, historie televize, měření sledovanosti televize

Abstract

My bachelor thesis deals with the development of Czech Television after the revolution in 1989. The aim of the thesis is to analyse the influence of political, economic and technological changes on the development of the Czech television industry. In order to achieve this goal, I used a qualitative research method, where I analysed available sources such as publications, newspaper and academic articles. I analysed the development of television broadcasting in the Czech Republic and changes in the programming offer of television stations. My analysis showed that after the revolution there was a significant development of television broadcasting in the Czech Republic and the emergence of new television stations. At the same time, I have observed changes in the programming offer that have brought greater pluralism of opinion and new opportunities for social debate. Among other things, I have also identified several challenges facing Czech television, such as the struggle to maintain the quality of programming, the struggle with declining viewership and increasing competition. In the practical part of the thesis, I compared the viewership of individual TV stations during pre-selected years. Overall, my thesis provides new insights and contributes to a better understanding of the development of Czech television broadcasting after the 1989 revolution.

Key words

Czech television, Velvet revolution in 1989, public service television, private television, development of television broadcasting, history of television, TV viewership measurement

Obsah

ÚVOD.....	7
TEORETICKÁ ČÁST	8
1 MASMÉDIA	8
1.1 Hlavní rozdělení masmédií dnešní doby	8
2 ČESKÁ TELEVIZE.....	12
2.1 Historický vývoj Československé televize.....	12
2.2 Přerod z Československé televize na Českou televizi	15
2.3 Vznik komerční konkurence.....	17
2.4 Finanční a organizační krize	18
2.5 Televizní krize od roku 1998	19
2.6 Aktuální situace v České televizi	20
PRAKTICKÁ ČÁST	22
3 ROK 1993	22
3.1 Situace v České republice	22
3.2 Rok 1993 v České televizi.....	23
3.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 1993.....	25
4 ROK 1997	25
4.1 Situace v České republice	25
4.2 Rok 1997 v České televizi.....	25
4.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 1997.....	28
5 ROK 2000	29
5.1 Situace v České republice	29
5.2 Rok 2000 v České televizi.....	30
5.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 2000.....	32
6 ROK 2005	32
6.1 Situace v České republice	32
6.2 Rok 2005 v České televizi.....	33
6.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 2005.....	35
7 ROK 2013	36
7.1 Situace v České republice	36
7.2 Rok 2013 v České televizi.....	36
7.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 2013.....	39
8 ROK 2020	39
8.1 Situace v České republice	39
8.2 Rok 2020 v České televizi.....	40

8.3	<i>Porovnání televizní sledovanosti v roce 2020</i>	42
ZÁVĚR		44
SEZNAM LITERATURY		45
SEZNAM GRAFŮ		50
SEZNAM OBRÁZKŮ		50

Úvod

Revoluční události v roce 1989 měly obrovský dopad na českou společnost. Jedním z odvětví, které bylo významně ovlivněno změnou režimu, byla i televizní produkce. Po desetiletí ovládaná komunistickou stranou se Česká televize ocitla v nové, svobodné éře, což znamenalo zcela nové výzvy a možnosti. V této bakalářské práci se zaměřím na vývoj české televize v období po roce 1989 a zejména se budu věnovat porovnání programové nabídky veřejnoprávní a soukromé televize. Na základě toho poté prozkoumám sledovanost daných televizních stanic v určitých letech. Prostor dostanou také významné události, které ovlivnily vývoj tohoto mediálního prostředku před Sametovou revolucí. Cílem mé práce je analyzovat vývoj České televize v kontextu politických a ekonomických změn a zkoumat, jak tyto změny ovlivnily formu a obsah televizního vysílání. V případné diplomové práci bych se ráda dále zabývala rozhovory se specialisty na toto období.

Teoretická část

1 Masmédia

Masmédia jsou souhrnným označením pro všechny mediální prostředky, které jsou určeny pro hromadné publikum a jsou zaměřeny na zprostředkování informací a zpráv. Mezi nejnámější masmédia patří televize, rozhlas, tisk a internet. V dnešní době jsou masmédia velmi důležitým prvkem v našem každodenním životě a jsou pro mnoho lidí hlavním zdrojem informací.

Mají silný vliv na společnost a jsou schopna ovlivnit názory a postoje lidí. Proto je důležité, aby byla média nezávislá, objektivní a poskytovala kvalitní a ověřené informace. Bohužel však dochází ke zneužívání mediální moci a k šíření dezinformací, což může mít vážné následky na společnost a její důvěru v média.

Masmédia se také stávají důležitým nástrojem pro reklamu a propagaci. Firmy využívají různé mediální kanály k propagaci svých produktů a služeb a snaží se tak oslovit, co největší množství lidí. Tento druh propagace se nazývá masová reklama a je velmi důležitým prvkem moderního marketingu.

Masmédia mají také významný vliv na kulturu a společenské normy. Zprávy, filmy a televizní pořady mohou ovlivnit chování a postoje lidí a přispívají tak k vytváření společenských trendů a změn. Proto je důležité, aby média byla citlivá na kulturu a rozmanitost společnosti a zohledňovala různé perspektivy a názory. Celkově lze říci, že masmédia jsou důležitou součástí našeho života a mají velký vliv na společnost a jednotlivce.

1.1 Hlavní rozdělení masmédií dnešní doby

V předchozí kapitole byly vydefinovány pojmy média i masmédia, nyní se podíváme na čtyři základní masmédia, se kterými se každý uživatel setkává na denní bázi.

1.1.1 Tisk

Tisk je médium, které umožňuje vytvářet a distribuovat textové a obrazové informace pomocí tiskových strojů a jiných tiskových technologií. Tiskové média zahrnují noviny, časopisy, knihy, letáky, plakáty a další tištěné materiály. Jeho historie sahá až do 15. století, kdy byl vynalezen knihtisk. Tato inovace umožnila efektivní reprodukci textů a obrazů a umožnila rychlejší a levnější šíření informací. Od té doby se tiskové technologie stále vylepšovaly, což vedlo k vývoji moderních tiskových strojů, jako jsou ofsetové tiskárny a digitální tiskárny.

Tisková média jsou důležitým zdrojem informací a zábavy pro širokou veřejnost. Noviny a časopisy poskytují aktuální zpravodajství, komentáře a analytické články, zatímco knihy a tištěné materiály umožňují ukládání a přístup k informacím na delší časové období.

V současné době se tisková média potýkají s konkurencí digitálních médií, jako jsou webové stránky, e-knihy a elektronické noviny. Nicméně stále zůstávají důležitým zdrojem informací pro mnoho lidí a společností. Tisková média jsou také zásadní pro reklamu a marketingové účely. Tištěné materiály, jako jsou letáky, plakáty a brožury, jsou stále často používány pro propagaci produktů a služeb.

Celkově lze říci, že i přes to, že tisk bojuje s digitalizací, stále mají své místo v moderním světě.¹

1.1.2 Rozhlas

Rozhlas je médium, které slouží k přenosu zvukových vln prostřednictvím elektromagnetického signálu. Zahrnuje různé druhy vysílání, včetně hudebních, zpravodajských, sportovních a kulturních programů. Rozhlasové vysílání se vyvinulo v průběhu 20. století a stalo se významným médiem pro šíření informací a zábavy. Díky rozhlasu se lidé mohou dozvědět o aktuálních událostech, poslouchat hudbu, diskutovat o různých tématech a získávat nové znalosti.

¹ [„Vývoj médií od knihtisku po internet“]. mediagram.cz [online]

Rozhlasové vysílání může být vysíláno prostřednictvím různých typů vysílačů, jako jsou AM, FM a digitální vysílače. Existují různé druhy rozhlasových stanic, včetně komerčních, veřejnoprávních, komunitních a satelitních stanic. V současné době rozhlasové vysílání soutěží především s nově přicházejícími digitálními médii, jako jsou internetové rádio, podcasty a streamování hudby. Nicméně stále zůstává důležitým médiem pro mnoho lidí a společností. Rozhlasové vysílání je také důležité pro nouzové situace, jako jsou přírodní katastrofy a krizové situace. V takových případech může být rozhlas použit k varování a informování veřejnosti.²

1.1.3 Internet

Internet je revoluční technologie, která umožňuje připojení počítačů a jiných zařízení k celosvětové síti. Poskytuje uživatelům přístup k nekonečnému množství informací, včetně textů, obrázků, zvuků a videí. Od svého vzniku v 90. letech 20. století se jako médium velmi rychle vyvinul. Na začátku byly webové stránky jednoduché a omezené, ale díky technologickému pokroku a zlepšené infrastruktuře se internet stal stále více interaktivním a dynamickým.

Internet umožňuje uživatelům přístup k nekonečnému množství informací z celého světa. Noviny a časopisy jsou nyní dostupné online, stejně jako knihy, videa a hudba. Internet také umožňuje lidem komunikovat s ostatními přes e-mail, instant messaging, sociální sítě a jiné platformy. Toto médium také umožňuje společnostem a organizacím vytvářet a šířit své zprávy a reklamy pomocí různých online kanálů, jako jsou webové stránky, sociální sítě a e-maily. Dále také pomáhá při vytváření a distribuci nových forem obsahu, jako jsou podcasty, videokanály na YouTube a online kurzy.

V dnešní době je internet nezbytnou součástí většiny lidí a organizací. Poskytuje rychlý a snadný přístup k informacím a umožňuje komunikaci a spolupráci na celosvětové úrovni. I když se stále vyskytují obavy týkající se soukromí a bezpečnosti, internet jako médium se stále rozvíjí a poskytuje nové a inovativní způsoby, jak komunikovat a získávat informace.³

² [„Vývoj médií od knihtisku po internet“]. mediagram.cz [online]

³ [„Vývoj médií od knihtisku po internet“]. mediagram.cz [online]

1.1.4 Televize

Televize se stala jedním z nejdůležitějších a nejvlivnějších masových médií dnešní doby. Její úspěch spočívá v tom, že dokáže přenést informace a zábavu na obrazovky milionů lidí po celém světě. Jednou z nejdůležitějších vlastností televize jako média je, že je schopna působit jak na vizuální, tak i na zvukové vjemy, což ji odlišuje od jiných masových médií, jako jsou noviny nebo rozhlas.

Díky technologickému pokroku se v posledních letech vysílání televize posunulo z analogového na digitální, což umožnilo zvýšení kvality obrazu a zvuku a rozšířilo možnosti interakce s divákem. Digitální televize umožňuje také širší spektrum programů, přičemž se divákům nabízí široký výběr televizních stanic a programů, včetně vysokorychlostního internetového připojení a videoknihoven. Další výhodou televize je, že umožňuje sledovat události v reálném čase. Díky tomu se televizní vysílání stalo neodmyslitelnou součástí mnoha společenských událostí, jako jsou sportovní zápasy, volby a slavnosti. Televizní zpravodajství je také důležitým zdrojem informací pro miliony lidí, kteří se chtějí dozvědět o aktuálním dění ve světě. Jedná se také o důležitý zdroj zábavy a odpočinku. Mnoho lidí sleduje televizi, aby se odreagovalo od každodenních starostí nebo si odpočinulo po náročném dni. Televizní programy nabízejí různé žánry, včetně komedií, dramát, kriminálek, reality show a dokumentů. Jedná se také o důležitý zdroj reklamy a propagace. Televizní reklamy jsou velmi efektivní, protože mohou oslovit velké množství lidí během krátké doby. Firmy je využívají k propagaci svých produktů a služeb a usilují o to, aby se jejich reklama stala nezapomenutelnou.

Televize si dnes stále udržuje vysokou popularitu a využití. S rozvojem digitálních technologií se stala nejen pasivním, ale i aktivním médiem. Televizní vysílání se stále vylepšuje a pravděpodobně bude i nadále velmi důležitou součástí našeho života. S rostoucí popularitou internetu a digitálních technologií však televize čelí větší konkurenci, proto se v současné době snaží se svým obsahem a službami přizpůsobit novým trendům a zůstat relevantní pro své publikum.⁴

⁴ [„Vývoj médií od knihtisku po internet“]. mediagram.cz [online]

2 Česká Televize

2.1 Historický vývoj Československé televize

Před tím, než se podíváme na vznik samostatné České televize, je potřeba zmapovat vývoj její předchůdkyně, Československé televize. Vše začalo ve 30. letech, kdy se docent experimentální fyziky Univerzity Karlovy Jaroslav Šafránek inspiroval britským průkopníkem televize Johnem Bairdem a započal výzkum televizního vysílání v Československé republice. V roce 1935 se mu podařilo dokončit vývoj televizní aparatury, jejíž fungování bylo postavené na principu mechanického rozkladu televizního obrazu. Šafránek s tímto objektem pak objel velkou část republiky, kde ho prezentoval více než dvaceti tisícům posluchačů. Zájem o televizní vysílání měli především čeští radioamatéři, kteří prosazovali vývoj prvního českého pokusného televizního vysílače. Ten byl nakonec zhotoven v roce 1938 v budově Technického zkušebního ústavu správy pošt na Žižkově. Politické okolnosti však vysílání nedovolily.⁵

Češi se k vývoji televizního vysílání vrátili hned po skončení druhé světové války, tedy na podzim roku 1945. V tu dobu byla vytvořena skupina pětadvaceti odborníků, která nakonec v roce 1948 představila veřejnosti první televizní zařízení. Následný vývoj byl pomalejší, ale celý proces vyvrcholil 1. května v roce 1953, kdy bylo zahájeno první zkušební vysílání. První program nově vzniklé televize obsahoval: 1. Úvodní slovo herce Jaroslava Marvana. 2. Kantátu Václava Dobiáše „Buduj vlast – posil mír“ zahraniou Českou filharmonií. 3. Oficiální zahájení televizního vysílání Jozefem Vrabcem, náměstkem předsedy Československého rozhlasového výboru. 4. Filmové aktuality. Televize ze začátku vysílala pouze tři dny v týdnu a počty dní se zvyšovaly postupně.⁶

Z důvodu měnové reformy, která přišla v červnu roku 1953, bylo pro občany velice nákladné pořízení vlastního televizního přijímače. Ten od československé značky Tesla stál přibližně 4000 korun. Lidé se tedy začali shromažďovat ve veřejných místnostech, kde mohli televizi sledovat. Na základě tohoto problému byla cena televizorů snížena skoro o polovinu, a tak se staly pro obyvatelé dostupnějšími.⁷

⁵ Bednařík at al. 2019, s. 188

⁶ Köpplová at al. 2003, s. 188–194

⁷ Bednařík at al. 2019, s. 283–284

Postupně se začal zvyšovat jak počet zaměstnanců, tak i vysílaných pořadů a majitelů televizorů. První přímý přenos televize odvysílala na začátku roku 1955 a jednalo se o hokejové utkání Praha – Leksand IF. Tím odstartovala plejáda přímých přenosů jak ze sportovního prostředí, tak ale například i z Národního divadla v Praze. V dalším roce bylo vytvořeno pevné vysílací schéma, kdy každý den měl jinou specifickou charakteristiku. V tomto období vzniklo také ministerstvo školství a osvěty, do kterého spadal i Československý rozhlas, který zaštiťoval televizní vysílání. Až na konci roku 1957 vláda schválila oddělení televize od rozhlasu a vznikly tak dvě samostatné organizace. K prvnímu lednu v roce 1958 byl tak jmenován první ředitel Československé televize (dále také ČST), který pracoval již se samostatnou rozpočtovou organizací. Tři dny před koncem roku 1958 začala Československá televize vysílat každodenně. Během 50. let začala vysílat také studia v Bratislavě, Brně, Košicích a Ostravě.⁸

I přes to, že 60. léta v Československé republice znamenala určité uvolnění jak v politice, tak i v kultuře, tak v květnu roku 1960 Ústavní výbor Komunistické strany Československa (dále jen ÚV KSČ) zveřejnil usnesení „O stavu a úkolech Čs. televize a jejích vztazích k ostatním kulturním institucím“. Stalo se tak, jelikož si představitelé ÚV KSČ uvědomili, že televizní vysílání se stalo jedním z nejdůležitějších nástrojů výchovy lidu v komunistickém duchu. „Ústřední výbor KSČ konstatuje, že se televize v Československu díky svému rozšíření a možnostem stává důležitým prostředkem politické a kulturní výchovy pracujících. Působí současně a názorně na milióny diváků, zasahuje bezprostředně do jejich života. Tím, že v sobě spojuje v sobě přednosti filmu a rozhlasu, dovede zvláště účinně mobilizovat statisíce a milióny pracujících. Televize má mimořádně významnou úlohu v rozvoji kulturní revoluce také proto, že je jedinečným prostředkem k odstraňování rozdílů mezi městem a venkovem.“⁹

Pro ČST to znamenalo:

1. Vytvořit jednotný ideově-tematický plán.
2. Zavést dopolední vysílání pro druhé směny.
3. Připravit vysílání nového druhého programu.¹⁰

⁸ Köpplová at al. 2003, s. 198–212

⁹ Ústřední výbor KSČ 1960, s. 837

¹⁰ Köpplová at al. 2003, s. 212

Československá televize se stala jedním z neúčinnějších nástrojů ÚV KSČ, a i z toho důvodu byl schválen zákon č. 18/1964 Sb. o Československé televizi. Zákon vytyčil především základní funkce a mise televize ve společnosti. Vláda také zvolila ústředního ředitele, který se jí zpovídal.¹¹

Rok 1968 byl plný nečekaných změn, a to i pro Československou televizi. V lednu se podařilo jedno z prvních barevných vysílání a až do srpna probíhalo celkové rozvolňování pravidel a zásad ČST. Ta se například od února nezodpovídala celému ÚV KSČ, ale pouze předsedovi vlády či příslušnému výboru Národního shromáždění. Začaly se rušit funkce obsazené vládními pracovníky, ale naopak se do řad zaměstnanců vraceli ti, kteří museli z politických důvodů opustit svá místa v letech 1948-1968. Novinkou byl také revoluční pořad *Kam spějeme*, který byl postaven na diskusi ústředního ředitele ČST s diváky o televizním programu, ale také o svobodě slova a novinářské etice. Veškeré sny o svobodnějším vysílání byly však pokaženy 21.8., kdy Československou republiku obsadilo pět armád států Varšavské smlouvy (SSSR, Bulharsko, Maďarsko, NDR a Polsko). Ten den začalo vysílání již ve 4:30 mimořádným zpravodajstvím, ve kterém byla tato skutečnost sdělena. O pouhé čtyři hodiny později sovětsí vojáci obsadili i studio, čímž bylo přerušeno vysílání. Vysílání probíhalo až do 26. srpna z různých improvizovaných pracovišť.¹²

Celý podzim roku 1968 znamenal pro Československou televizi přijímání nových opatření. Byl odvolán ústřední ředitel Jiří Pelikán, na jehož místo byl nasazen vládní zmocněnec pro televizi Bohumil Švec. Byl zřízen Úřad pro tisk a informace, který reguloval a dohlížel na činnost tisku, rozhlasu, televize a ČTK (Česká tisková kancelář). ČST také nově přešla na federální symetrický model, kdy byly vytvořeny dva okruhy, které podléhaly Ústřednímu ředitelství ČST. Český i slovenský okruh spadaly pod vlády svých republik a měly oddělené rozpočty. Do konce roku byla postupně zaváděna opět cenzura. ÚV KSČ dohlížel nejen na ideově-politický vývoj ČST, ale také na programové schéma televize. V tu dobu se stala Československá televize příspěvkovou organizací, která pracovala s příspěvkem ze státního rozpočtu, který byl stanoven na základě plánovaného hospodářského výsledku. Na počátku roku 1969 začalo také propouštění a zakazování osobností, které se neslučovali s komunistickou ideologií. V roce 1970 bylo zahájeno vysílání druhého programu ČST.

¹¹ Köpplová at al. 2003, s. 222

¹² Köpplová at al. 2003, s. 232–235

Tentýž rok se uskutečnilo také první barevné vysílání z Mistrovství světa v lyžování, které bylo však přenášeno pouze do zahraničí. V Československu jsme viděli barevně vysílaný program až o dva roky později. Pravidelné barevné vysílání probíhalo od roku 1973 na II. programu a dva roky na to i na I. Programu.¹³

Až do roku 1989 vše probíhalo v podstatě podobně. Vysílání ČST bylo pod velkou cenzurou. Tento rok byl ale revoluční. Zatímco pro Československo začala revoluce 17. listopadu, pro ČST až o tři dny později, kdy byl odeslán první protestní dopis proti násilí na Národní třídě. Zaměstnanci televize v dalších dnech protestovali a požadovali potrestání viníků zásahu a vysílání pravdivých informací o onom osudném sedmáctém listopadu. Dále požadovali přímé vysílání z Václavského náměstí, které se už 22. listopadu podařilo prosadit. ČST se stala součástí Občanského fóra a koncem listopadu už se vysílalo čím dál tím více živých vysílání. Začali se také ukazovat zakázané tváře a záznamy z brutálního napadení studentů na Národní třídě. Na základě všech událostí byl odvolán ústřední ředitel ČST Dr. Libor Barla a na jeho místo byl dosazen Ing. Miroslav Pavel.¹⁴

2.2 Přerod z Československé televize na Českou televizi

Po listopadu roku 1989 probíhaly zásadní přeměny politického systému v tehdejším Československu a ČST vystupovala jako instituce veřejné služby. „Aby se ale čerstvě nabytá svoboda projevu nestala jen přechodnou revoluční epizodou, bylo třeba pro ni vytvořit spolehlivý právní rámec a takové systémové a organizační předpoklady, které by zcela znemožnily, nebo alespoň ztížily možnost recidivy autoritářského zacházení s médii ze strany nositelů státní moci.“¹⁵

První změny začali v roce 1991 na slovenské straně republiky, protože byla v červenci Slovenskou národní radou založena veřejnoprávní Slovenská televize (dále také ST). Na České straně jsme se dočkali změn až 30. října, kdy byl přijat zákon č. 468/1991 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, který nabízel vznik tzv. duálního systému, kdy mohly vedle veřejnoprávních médií působit i ta soukromá. Tento zákon také vymezoval systém udělování licencí pro rozhlasové a televizní vysílání, který regulovala Federální rada pro rozhlasové a televizní vysílání. Týden na to Česká národní rada ustanovila zákonem

¹³ Köpplová at al. 2003, s. 235–253

¹⁴ Köpplová at al. 2003, s. 268–271

¹⁵ Šmíd 2002, s. 9

č. 483/1991 samostatnou Českou televizi (dále také ČT), která 1. ledna dalšího roku začala vysílat. I přes to ale stále fungovala také Československá televize, která stále zabezpečovala federální zpravodajství, vysílání programu F1 a mezinárodní styky. Nově tedy spolupracovaly tři subjekty, a to státní ČST a veřejnoprávní ČT a ST. Oba zmíněné zákony určily místo ČT v právním systému České republiky a ukončily její podřízenost výkonným orgánům státu a státnímu rozpočtu. Nově tedy vystupovala jako na státu nezávislá a zodpovídala se pouze veřejnosti skrze Radu České televize. Ta byla tvořena devíti členy, které do ní zvolila Česká národní rada. Ti následně měli povinnost jmenovat a odvolávat generálního ředitele a na jeho návrh pak ředitele televizních studií, schvalovat rozpočet, závěrečný účet České televize a na návrh generálního ředitele Statut České televize. Prvním generálním ředitelem České televize se stal šéfproducent uměleckých pořadů ČST Ivo Mathé. Nově vzniklá Rada ČT byla tvořena lidmi z oborů jako je politologie, ekonomie, hudební a výtvarné umění, literatura a mnoho dalších.¹⁶

S blížícími se volbami začala Česká televize vysílat medailonky kandidujících stran, kterým byl ze zákona stanoven vysílací čas 21 hodin na televizní obrazovce. Tím, že zaniklo federální Československo, byla ke 31.12. 1992 ukončena i činnost federální Československé televize a televizního programu F1. Nově tedy Česká televize zahájila vysílání programu ČT1 (na původním kanálu ČTV), ČT2 (na bývalém kanálu F1) a ČT3 na dosavadním kanálu OK3, který byl České televizi přidělen na dočasnou správu pouze do roku 1995. Ani program ČT2 ale nebyl pod Českou televizi dlouho. Na konci ledna roku 1993 se rada České republiky rozhodla přidělit licenci na tento kanál soukromé televizi. Do výběrového řízení se přihlásilo 26 zájemců, ale nakonec byl vybrán projekt CET 21, který získal licenci na 12 let a začala mu běžet lhůta 360 dnů, do které musel zahájit své vysílání. Česká televize se zatím potýkala se zákonem 483/1991 Sb., který ji od nového roku snížil limit vysílané reklamy z 3 % na 1 % vysílaného času a se zákonem 36/1993 Sb., který ji stanovil, že musí na prvním a druhém programu vysílat dvě, na sobě nezávislá a navzájem konkurující si zpravodajství.¹⁷

¹⁶ Köpplová at al. 2003, s. 275–279; Šmíd 2002, s. 9–10

¹⁷ Köpplová at al. 2003, s. 282–284; Šmíd 2002, s. 10

2.3 Vznik komerční konkurence

Možnost pro soukromá televizní vysílání začala ve chvíli, kdy přišel v platnost vysílací zákon 468/1991 Sb. o duálním vysílání, který mimo jiné stanovil, že veřejnoprávní televize bude využívat dvě celoplošné sítě frekvencí a soukromý sektor dostane k dispozici zbytek frekvencí. Na základě toho byl vybrán projekt CET 21, který měl na začátku roku 1994 začít první soukromé televizní vysílání v České republice. V květnu roku 1993 byla podepsána společenská smlouva mezi CEDC Management Services, Českou spořitelnou, a.s. a společností CET 21 o investicích k založení České nezávislé televizní společnosti s.r.o., která měla stát při vzniku soukromé televize. Ta začala vysílat 20.6. 1993 pod názvem FTV Premiéra. Vysílání však probíhalo pouze regionálně pro Prahu, takže rozhodně nebyla vážným konkurentem pro celoplošnou Českou televizi. Tím se stala až TV Nova, která začala od 4.2.1994 vysílat celoplošně a byla zajišťována Českou nezávislou televizní společností (dále také ČNTS). Mezi tím bylo ukončeno vysílání programu ČT3 a ČT2, které bylo přesunuto na kanál tehdejšího OK3.¹⁸

Již v dubnu téhož roku bylo jasné, že TV Nova měla větší sledovanost než oba programy České televize dohromady. Bylo to tím, že do českého televizního vysílání přinesla změnu, a především západní kulturu. Na obrazovkách se nyní začali objevovat zábavné show, americké seriály, ale také nové a neokoukané české tváře. Tím splnila přesně to, co se od ní očekávalo. Velkou výhodou také bylo, že komerční televize nemusela plnit tzv. úkoly veřejné služby ve vysílání a mohla tedy přizpůsobit pořady divákům. Měla pouze zakázáno vysílat pořady, které propagují válku či jiné násilí, provokovat k nenávisti vůči pohlaví, rase a náboženství a přes den nasazovat programy, který by mohly ohrozit fyzický, psychický a mravní vývoj dětí.¹⁹

Česká televize se nechtěla nechat zahanbit, a tak přišla s novým svěžím programovým schématem, který zahrnoval novou strukturu zpravodajství a nové pořady jako bylo např. Studio 6. I přes to nedosáhla takového úspěchu jako divácky oblíbená TV Nova. Jejím úkolem tedy bylo přesvědčit jak veřejnost, tak ale i vládu a příslušné rady o tom, že i veřejnoprávní televize je pro diváky přínosem a že si zaslouží podporu. Tím chtěli získat další vysílací okruh. Aby se alespoň trochu přiblížili oblíbenosti komerční televize, stanovili

¹⁸ Köpplová at al. 2003, s. 284–286; Šmíd 2002, s. 10

¹⁹ Šmíd 2002, s. 10; Zákon č. 468/1991 Sb.

nové, ještě promyšlenější programové schéma na rok 1995, které se nakonec stalo úspěšným. „Podstatou této strategie byla diferenciací dvou vysílaných programů tak, že program ČT1, aniž by zanedbával povinnosti veřejné služby ukládané zákonem, se zaměřil na divácky atraktivnější programové typy a pořady, zatímco program ČT2 vycházel vstříc divákům se zájmem o specifická a náročnější témata.“²⁰

V průběhu 90. let začalo být jasné, že komerční televize není schopná dodávat divákům totéž co televize veřejnoprávní. Zanedbávala se především dětská a původní dokumentární tvorba. Důvodem byla generace co nejvyššího možného zisku za co nejméně nákladů. Tímto bylo jasné, že musí být prosazována tvorba s nejvyšší sledovaností. Zároveň se začala rozvíjet další celoplošná televize Premiéra, která získala nového vlastníka Investiční a poštovní banku. Ze začátku to vypadalo, že této stanici bude přiřazen kanál, na kterém aktuálně vysílala ČT2. Naštěstí pro Českou televizi, jim byla novelou zákona o České televizi tato frekvence svěřena natrvalo.²¹

TV Premiéra získala v roce 1993 licenci na vysílání pouze ve Středočeském kraji, rok na to se však stala již celoplošnou televizní stanicí. Byla ale zcela zastíněna televizí Nova. Až v roce 1997 začala být více vidět, jelikož byla po nástupu nové generální ředitelky Kateřiny Fričové, vnímána jako rodinná televizní stanice. Vyprofilovala se především televizními seriály a reality shows. Až do roku 2004 nebyla pro Českou televizi, co se týče sledovanosti, konkurentem.²²

2.4 Finanční a organizační krize

Poté co Česká televize vyhrála jakýsi boj o frekvenci pro ČT2, přišel jiný problém, který se musel začít řešit. Televize neměla dostatek finančních zdrojů, což se ukázalo především na rozpočtu na rok 1996, který byl deficitní. Jediné, co Českou televizi ten rok drželo na vodou, bylo čerpání rezerv a rozprodání nemovitostí po bývalé Československé televizi. Nejednalo se však o udržitelné řešení. Tento problém způsobil především nástup komerčních televizí, které zapříčinily zdražení výroby a odkupu pořadů. Krize už se nedala nadále ignorovat, a proto byl koncem roku 1996 v Poslanecké sněmovně vznesen návrh na novelizaci mediálních zákonů, která by obsahovala i navýšení televizního poplatku. Půl roku poté byla

²⁰ Šmíd 2002, s. 10–11

²¹ Šmíd 2002, s. 11

²² Bednařík 2019, s. 415

tato novela schválena a poplatek byl zvýšen z padesáti na sedmdesát pět korun. Televizi Nova se tato změna nelíbila a se zvýšením poplatků žádala, aby bylo České televizi zakázáno jakékoliv reklamní vysílání. Důvod byl především strach, že s navýšením poplatků zmizí konkurenceschopnost komerčních televizí vůči České televizi. Tento požadavek se naštěstí televizi Nova nepodařilo prosadit. Problémem by to bylo především pro reklamní agentury, které se obávaly, že by tato změna vedla k vysokému navýšení cen reklamního času. Pro Českou televizi tyto změny znamenaly absolutní finanční soběstačnost a jedinečnost v tom, že jako veřejnoprávní televize se obešla bez dotací ze státního rozpočtu.²³

2.5 Televizní krize od roku 1998

Jedinečná byla Česká televize ještě v jedné věci. Generální ředitel vydržel ve své funkci celé funkční období, takže celých šest let. Na konci roku 1997 bylo Radou ČT vyhlášeno výběrové řízení na nového generálního ředitele, do jehož finále se dostali tři zájemci. Mezi nimi byl i stále ještě úřadující Ivo Mathé. Tajné hlasování však rozhodlo o jmenování do funkce mladého vedoucího redaktora pražské redakce BBC Jakuba Puchalského. Důvodem byla pravděpodobně chtěná změna, kterou nakonec také přinesl.²⁴ První změnou byla výměna vedoucích pozic, což se ukázalo velice brzy, jako chyba. Neustálé změny se děly také v Radě ČT, která nepravidelně měnila své členy. Na konci roku se pracovníci ČT rozhodli podpisovou akcí demonstrovat vůči vedení ČT a žádali odstoupení generálního ředitele. Ten nakonec rezignoval a jako hlavní důvod uvedl nedostatečnou podporu Rady ČT při řízení televize. Musel být tedy zvolen jeho nástupník, přičemž odborové organizace ČT, Asociace produkčních a zástupců producentů ČT, Filmový a televizní svaz a Asociace českých kameramanů požadovali nástup bývalého ředitele Iva Mathé. Ten se však nedostal ani do předvýběru a zvolen byl ředitel útvaru pro strategický rozvoj ČT Dušan Chmelíček.²⁵

V březnu roku 2000 byla již podruhé Poslaneckou sněmovnou odvolána Rada ČT pro neplnění veřejnoprávních poslání. Nová Rada byla zkompletována až v červenci, tedy až čtyři měsíce poté. Důvodem bylo především politické manévrování. Tato nově zvolená skupina v prosinci téhož roku na základě neplnění projektů odvolala z funkce generálního ředitele Dušana Chmelníčka. Na jeho místo byl týden poté zvolen bývalý ředitel zpravodajství ČT Jiří Hodač. S jeho zvolením však nesouhlasili zaměstnanci ČT, kteří se

²³ Šmíd 2002, s. 12

²⁴ Šmíd 2002, s. 12; Köpplová at al. 2003, s. 312–313

²⁵ Köpplová 2002, s. 314–322

rozhodli veřejně demonstrovat. Situace byla až tak vážná, že se pod peticí „2000 slov v roce 2000“ sešlo dohromady 210 515 podpisů. Na celou tuto situaci odpověděl Jiří Hodač přerušением vysílání na obou programech po dobu 24 hodin.²⁶ Tento čin odůvodnil slovy „Vzhledem k přítomnosti neautorizovaných osob v budově České televize a vzhledem k narušení vnitřního chodu této instituce vysílá ČT toto sdělení: Generální ředitel ČT Jiří Hodač se obrátil na Radu České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání se žádostí o rozhodnutí, který program ČT je legálním a autorizovaným programem v souladu se zákonem o české televizi a který nikoliv. Do rozhodnutí Rady vysílá ČT jako svůj program toto sdělení.“,²⁷ která vysela po celou dobu na obrazovkách diváků místo pravidelného programu. Tím ale ČT neplnila povinnost televize veřejné služby, a proto ji Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání vyzvala, aby bylo vysílání obnoveno. To se ale nestalo hned a mezi tím byli odvoláváni další vedoucí pracovníci. Na základě toho byla 1.1. 2001 vyhlášena stávka, do které se zapojilo 2330 zaměstnanců, ke kterým se dva dny poté připojilo dalších 100 000 občanů při demonstraci na Václavském náměstí. Události posledních dní donutily generálního ředitele ČT Jiřího Hodače rezignovat a na jeho místo na necelý měsíc usedla pracovnice právního útvaru ČT Věra Valterová. Tím odstartovalo období prozatímních generálních ředitelů, kteří se v České televizi střídali, než na tento post usedl bývalý redaktor Událostí a pozdější ředitel zpravodajství ČT Jiří Janeček. Ten řídil Českou televizi po dobu osmi let.

2.6 Aktuální situace v České televizi

V roce 2011 usedl do čela České televize nový generální ředitel Petr Dvořák, který měl za úkol restrukturalizovat a modernizovat televizi. V následujících letech došlo k řadě změn v programové nabídce, a to jak v oblasti vlastní tvorby, tak i nákupů zahraničních programů.

V roce 2012 se televize potýkala s finančními problémy, kvůli čemuž došlo k redukci počtu zaměstnanců a úsporným opatřením. Navzdory tomu se Česká televize v této době stala významným hráčem v oblasti internetového videa, jelikož v roce 2009 spustila službu iVysílání, která umožňuje sledování vysílání online.²⁸

²⁶ Šmíd 2002, s. 14; Köpplová at al. 2003, s. 327–329

²⁷ Kaclová 2000

²⁸ [„Česká televize spustila nové internetové stránky“]. ct24.ceskatelevize.cz [online]

V následujících letech se televize soustředila na zlepšení svého programového obsahu, což se projevilo například tím, že byl spuštěn nový kanál ČT Děčko, který je přes den zaplněn programem pro nejmenší diváky. Ten se však ve 20:00 pravidelně promění na ČT Art a nabízí divákům širokou škálu programů, včetně dokumentárních filmů, koncertů, divadelních představení a uměleckých výstav.²⁹

Další zásadní událostí v posledních letech byla pandemie koronaviru, která ovlivnila všechny oblasti života, včetně televizního vysílání. Česká televize musela během pandemie upravit svůj program a přizpůsobit se situaci. Vznikly nové formáty, jako virtuální debaty a online koncerty, aby se televize mohla přiblížit svým divákům i v době, kdy se většina lidí nacházela doma. Spuštěn byl také nový kanál ČT3, což byla jakási „televize třetího věku“. Jednalo se o nostalgické vysílání archivních pořadů, které bylo ale k 1. lednu 2023 ukončeno.³⁰

Od ledna 2023 nastoupila Česká televize do takzvaného dvouletého úsporného režimu, který bude znamenat především nižší počet vyráběných pořadů. Diváci tuto změnu mírně pocítí pravděpodobně tento rok. Důvodem je především snižující se hodnota koncesionářského poplatku.³¹ V minulém roce proběhla v České televizi ještě jedna zásadní změna, kterou byla volba nového generálního ředitele. I přes to, že se do výběru přihlásil tehdejší ředitel Petr Dvořák, tak ho po 12 letech na jeho postu vystřídal bývalý ředitel Televizního studia Brno Jan Souček

²⁹ [„Česká televize spustí na konci srpna dva nové televizní kanály, Děčko a art“]. Denik.cz [online]

³⁰ [„ČT spustí od pondělí stanici ČT3, je určena seniorům“]. Mediaguru.cz [online]

³¹ Vojtěchovská 2023

Praktická část

V praktické části této bakalářské práce se zaměřím na představení programových schémat a následné porovnání sledovanosti mnou vybraných televizních stanic. Mé bádání je zaměřeno na roky 1993, 1997, 2000, 2005, 2013 a rok 2020, který byl specifický jak pro společnost, tak pro televizní průmysl.

3 Rok 1993

3.1 Situace v České republice

V roce 1993 byla Česká republika relativně mladým státem, který vznikl rozpadem Československa. V jejím čele seděl prezident Václav Havel. Země procházela obdobím velkých politických, ekonomických a sociálních změn.

Ekonomicky se země v roce 1993 nacházela v období tzv. transformace. Byla zavedena privatizace státních podniků, což vedlo k rychlému vzniku nových podnikatelských subjektů a k rozvoji soukromého sektoru. Současně však bylo třeba řešit následky transformace, zejména nezaměstnanost, která v té době stoupala a dosahovala historických maxim.

Společnost hojně diskutovala o tématech jako je rovnost pohlaví, ochrana menšin a ochrana životního prostředí. Došlo k zásadnímu kroku v oblasti ochrany práv sexuálních menšin, kdy byla zrušena kriminalizace homosexuálních vztahů.

Kulturní sféra v tomto roce přispěla především prvním ročníkem mezinárodního filmového festivalu Febiofest, který se konal v Praze a v Brně a který nabídl celou řadu filmů od režisérů z celého světa.

Celkově lze tedy říci, že rok 1993 byl pro Českou republiku obdobím změn a přechodů. Tyto události měly vliv na další vývoj země v následujících letech, které se vyznačovaly rozvojem soukromého sektoru, snižováním nezaměstnanosti a integrací do evropských a mezinárodních struktur.

3.2 Rok 1993 v České televizi

„Rok 1993, rok monopolního celoplošného vysílání na třech okruzích, byl pro Českou televizi zatěžkávací zkouškou.“³² Bylo tomu tak především z toho důvodu, že ČT čekalo vysílání na třech kanálech, pouze ale na třináct měsíců. Všichni netrpělivě čekali na chvíli, kdy začne fungovat duální systém a vše se opět změni. I přes to se však vedení snažilo posílit a co nejvíce stabilizovat program.³³

3.2.1 Česká televize

Program ČT 1 byl od první chvíle považován za hlavní a zaměřoval se především na populární a kvalitní obsah pro širokou veřejnost. Nejvíce času věnovala ČT1 dramatickému a zábavnímu formátu pořadů, jednalo se až o 3015 hodin, z čehož necelých 40 % byly premiéry. Deset tvůrčích skupin Producentického centra uměleckých pořadů za rok 1993 vytvořilo velkou škálu projektů, mezi které patří až 24 pohádek, 8 večerníčkových sérií, přes 30 původních inscenací, 2 seriály a několik filmů. Mezi ty nejpopulárnější se zařadili *Andělské oči*, *GEN*, *Kráva*, *Nesmrtelná teta*, *Arabela se vrací aneb Rumburak králem Říše pohádek*, *Přítelkyně z domu smutku* a film z hexalogie o básnících *Konec básníků v Čechách*. Oblíbeností se pyšnily také původní zábavné pořady typu *Videostop*, *Kufr* či *Tutovka*, jejichž průměrná sledovanost byla 78 % z cílové skupiny. Jednalo se v podstatě o nejsledovanější původní formu České televize.

Zpravodajství bylo tento rok až průlomové. K tradičním pořadům *Události* a *Události, komentáře* se přidal úplně nový formát zpravodajství. Jednalo se o ranní 150minutové vysílání *Studia 6*, které bylo plné informací a hudby. Novinka se setkala s velice pozitivním diváckým přijetím.

³² Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize v roce 1993

³³ Pitterman 2002, s. 60

Obr.1: Přítelkyně z domu smutku

3.2.2 ČT2

Program ČT2 byl vytvářen jako doplňkový. Byl vyhledáván především odbornějším publikem, a proto nabízel velkou škálu dokumentárních, publicistických a sportovních pořadů. Největší zpravodajské relace byly *Deník* a *Deník plus*, které byly na obrazovkách diváků každý den od 19:00 a od 21:00. Další oblíbenou formou pořadu na ČT2 byly středeční zábavní pořady pro milovníky malých divadelních forem a klubových setkání a čtvrteční přírodovědecké a ekologické dokumentární filmy. Sobota na ČT2 patřila zábavním pořadům, které byly alternativou k filmu vysílaném na ČT1.

3.2.3 ČT3

Kanál ČT3 vysílal především původní zahraniční tvorbu. Jednalo se hlavně o francouzské, britské a slovenské relace. Některé byly ze záznamu, některé ale také živě. Velkou část času zaplnilo vysílání CNN. Zahraniční vysílání využívalo až 70 % z celkového vysílací času. Tento televizní kanál byl však podle sociologického výzkumu České televize dostupný pouze 60 % potenciálních diváků.

3.2.4 FTV Premiéra

Rok 1993 byl prvním vysílacím rokem pro nově vzniklou televizi Premiéra, jejíž vysílání započalo 20. června. Už první oficiální vysílání nové televizní stanice bylo převzato

z britského kanálu Super Channel. V tomto duchu se nesl i další program, který byl ale pravidelně doplňován českými hudebními přenosy.

3.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 1993

V roce 1993 bohužel ještě neprobíhalo žádné celoplošné měření televizní sledovanosti.

4 Rok 1997

4.1 Situace v České republice

V roce 1997 se opět konaly volby do Poslanecké sněmovny. Tyto volby vyhrála politická strana ODS a premiérem se opět stal Václav Klaus. ODS v té době tvořila menšinovou vládu a musela tudíž spolupracovat s dalšími stranami, aby mohla prosazovat své politické cíle. Mezi nejvýznamnější strany patřily ČSSD, KDU-ČSL a ODA.

Ekonomicky se v roce 1997 pokračovalo v procesu transformace a privatizace. V té době se také začaly prosazovat ekonomické reformy, které měly vést k dalšímu rozvoji soukromého sektoru a snižování nezaměstnanosti. Byl také zaveden nový daňový systém, který měl být jednodušší a spravedlivější.

Ve společnosti se v roce 1997 konaly rozsáhlé diskuse o vstupu České republiky do Evropské unie. V té době se také diskutovalo o problematice drog, přičemž byl zaveden nový zákon, který umožnil léčbu drogově závislých a posílil boj proti pašování drog. Kulturní událostí v roce 1997 bylo otevření Národní galerie v paláci Kinských, kde byla vystavena umělecká díla od českých i zahraničních umělců.

Celkově lze říci, že rok 1997 byl pro Českou republiku obdobím dalšího ekonomického a politického rozvoje. Země se více orientovala na evropské a mezinárodní vztahy a prosazovala další ekonomické reformy.

4.2 Rok 1997 v České televizi

Rok 1997 byl pro Českou televizi posledním celistvým. Završoval také jakési první šestiletí televize. Během tohoto roku docházelo v České televizi jak ke kvalitativnímu, tak i kvantitativnímu rozšíření programu na obou kanálech. Zásadní byla změna zpravodajských pořadů. Přibyly nové „půlnoční“ Zprávy, rozšířily se již oblíbené Události a začaly se vysílat

pravidelné přenosy a záznamy z Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a dalších společensky zajímavých událostí. Jak sám řekl Jiří Pittermann, ředitel programu: „V roce 1997 došlo k dalšímu vědomému posílení charakteru vysílání České televize jakožto služby veřejnosti“.³⁴ Důležité bylo také nasazení elektronického měření sledovanosti peoplemetry, které umožnilo televizi reagovat na oblíbenost u diváků. V průběhu roku vznikalo také spousta následně kritiky oceňovaných filmů jako například *Báječná léta pod psa* či *Knoflíkáři*. V tomto a dalších mnou zkoumaných letech se už budu vždy zabývat všemi kanály České televize dohromady.

4.2.1 Česká televize

Program ČT1 byl stále považován za hlavní a byl směřovaný především na pořady oblíbené u diváků. Snad největšího ohlasu se dočkal dvanáctidílný seriál *Zdivočelá země*. Hned za ním se prosadily všechny série oblíbeného seriálu *Život na zámku*, což přimělo producenty začít připravovat další sérii. Z dalších českých pořadů byl velice sledovaný reprizovaný seriál *Bylo nás pět* a *Bakaláři*. Nejsledovanějším pořadem tohoto roku byla však Silvestrovská show *Domutil nás k smíchu*, která se pyšnila 45,6 % sledovanosti ve vybrané cílové skupině. Dalšími oblíbenými zábavnými show byly *S politiky netančím*, *Neváhej a toč* a *Videostop*.

Ve vysílání ČT2 zůstalo vše při starém. Nejvíce času bylo věnováno dramatické tvorbě a zpravodajství. Hned na dalším místě byly dokumenty, které u diváku sklízely úspěch. Jedním z nich byl i dvoudílný dokument *Charta 77*, který byl vysílám k 20. výročí zveřejnění výzvy komunistické vládě Československa k dodržování lidských a občanských práv. Z dramatické tvorby byly oblíbené záznamy inscenací například z Národního či Vinohradského divadla.

³⁴ Ročenka České televize 1997, s. 72

Obr. 2: Zdivočelá země

4.2.2 Nova

V roce 1997 byla televizní stanice Nova již čtvrtým rokem na scéně. Během těch předchozích tří let stihlo vedení televize rozběhnout několik divácky oblíbených pořadů, které se držely i v roce 1994. Mezi neúspěšnější formáty patřila *Snidaně s Novou*, ranní show, ve které se vystřídal spousta oblíbených moderátorů. Nesmím také opomenout zábavný soutěžní pořad *Riskuj!*, na kterém dodnes staví většina podobných soutěžních show. Pořadem provázel herec Petr Svoboda a v roce 1997 byla hlavní výhra Škoda Octavia. Mezi oblíbené talkshow patřilo *Áčko*, které bylo vysíláno dokonce čtyřikrát týdně. Jeho hosty byli především lidé se zajímavými příběhy, kteří zde mohli sdílet své postoje a názory. Úplně nejsledovanějším pořadem za rok 1997 a v podstatě za celou éru televize Nova je zábavné klání nejkrásnějších dívek, tedy *Miss desetiletí*. Tato show si během jednoho říjnového večera získala až 5,2 milionu diváků starších 4 let. Jednalo se o klasickou soutěž krásy jen s tím rozdílem, že v ní soutěžily výherkyně titulu Miss za předešlých deset let.

Obr. 3: Miss desetiletí

4.2.3 Prima

Rok 1997 byl pro televizní stanici TV Premiéra zásadní, jelikož s prvním dnem tohoto roku dostala nový a dodnes používaný název TV Prima. Hlavní zpravodajskou relací byl *Televizní deník*, později známý jako *Zprávy TV Prima*. Oblíbeným zábavným pořadem byl *Nikdo není dokonalý*, který moderoval herec Jiří Krampol a poukazoval na nevědomost obyvatel. Součástí pořadu byli také hosté. Na Primě byly ale oblíbené hlavně zahraniční seriály jako *Doktorka Quinnová* nebo *Walker, Texas Ranger*.

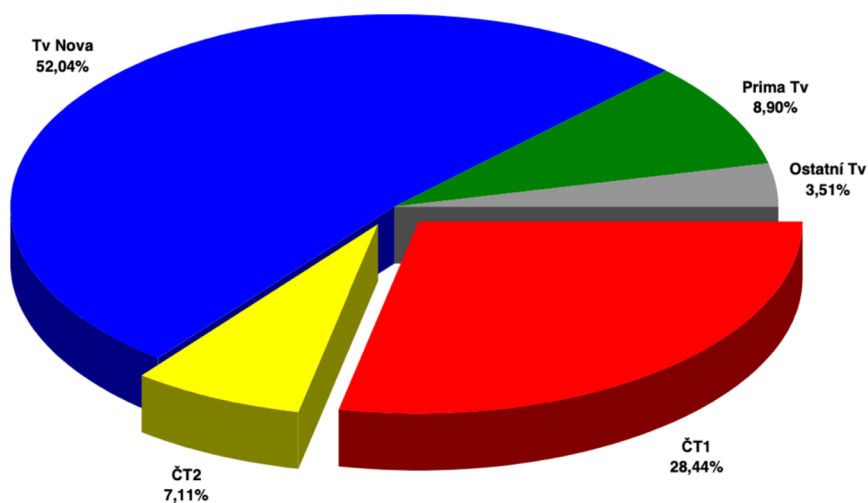
4.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 1997

Rok 1997 byl pro televizní průmysl velice důležitý, jelikož započalo měření televizní sledovanosti. Tento systém pomáhá televizním stanicím, inzerentům a marketingovým agenturám lépe porozumět preferencím diváků a efektivněji cílit své reklamní kampaně. Měření sledovanosti televize poskytuje data o tom, kolik lidí sleduje určité pořady a jak

dlouho, což je klíčové pro stanovení cen reklamního prostoru a rozhodování o obsahu programů.

Na základě výsledků můžeme porovnat mnou sledované televizní stanice.

Nesledovanější televizní stanicí se stala TV Nova s 52,04 %, která měla zajisté i nejbohatší a nejprogresivnější program. Na druhém místě se umístila Česká televize (ČT1 + ČT2) s 35,55 %, která se i přes nástup komerčních televizních stanic udržela s velice dobrým denním podílem na publiku. Až daleko za Českou televizi na posledním místě skončila stále se ještě probouzející TV Prima s 8,90 %.

Graf č.1

5 Rok 2000

5.1 Situace v České republice

Nové tisíciletí se opět točilo především kolem politiky, jelikož se konaly volby do Senátu, které byly prvními volbami po přijetí nové ústavy. Vládla v té době vláda Miloše Zemana, která byla podporována koalicí ČSSD, KDU-ČSL a US. Tato vláda se zaměřila především na ekonomické reformy, sociální politiku a boj proti korupci.

V roce 2000 byla situace v ekonomice poměrně stabilní. Ekonomický růst se zrychlil a nezaměstnanost se postupně snižovala. Vláda se soustředila na prosazování reformy veřejných financí, privatizaci státních podniků a podporu malých a středních podniků.

Hodně se také diskutovalo o možnosti vstupu České republiky do Evropské unie. V září 2000 se konala na toto téma vůbec první mezinárodní konference, kam byli pozváni

představitelé všech politických stran a odborníci. Na této konferenci se diskutovalo o výhodách a nevýhodách vstupu do EU a o tom, jakým způsobem by se měla tato otázka řešit.

Tento rok se také konalo mnoho výstav a kulturních akcí, které oslavovaly výročí vzniku samostatného Českého státu. Jednou z nejvýznamnějších akcí byla výstava "1000 let státu" v Národním muzeu v Praze, která prezentovala nejvýznamnější momenty české historie od středověku až po současnost.

Celkově lze říci, že rok 2000 byl pro Českou republiku obdobím stabilizace a pozvolného ekonomického růstu. Vláda se zaměřila na prosazování reformních opatření, boj proti korupci a kriminalitě a na přípravu země na možný vstup do Evropské unie.

5.2 Rok 2000 v České televizi

Rok 2000 byl pro Českou televizi velice rozporuplný. Na jednu stranu se hroutilo vedení, ale na druhou vzkvétal program. Měnila se celá Rada České televize a na postu generální ředitele se ten rok vystřídali tři lidé. I přes to se ale po stránce programové televizi dařilo. Česká televize mimo jiné v tomto roce produkovala nebo koprodukovala mnoho oceňovaných filmů. Mezi ty dosud nejoblíbenější patří *Samotáři*, *Ene Bene*, *Musíme si pomáhat* či *Kytice*.

5.2.1 Česká televize

Skladba programových typů se od roku 1997 moc nezměnila. ČT1 zůstala věrná především seriálové tvorbě. Oblíbené byly především seriály jako *Hotel Herbich*, *Ranč u Zelené sedmy* či *Byl jednou jeden dům*. K těmto zmíněným bych přidala ještě reprízovaných *Třicet případů majora Zemana* a *Bylo nás pět*. Jestli se ale od minulých let něco nezměnilo, tak oblíbenost zábavných pořadů typu *Tak neváhej a toč*, *S politiky netančím* či *Kufr*.

Největší sledovaností se pyšnila nová česká komedie režiséra Jana Hřebejka *Pelišky*, která dosáhla na 44,8% sledovanosti u vybrané cílové skupiny. Vysokou sledovanost měli také filmy *Jak dostat tatínka do polepšovny*, *Když rozvod, tak rozvod* či *Je třeba zabít Sekala*.

I přes to, že vysílání ČT2 bylo, co se týče sledovanosti, na nižší laťce, programové schéma zůstalo velmi podobné. Nejvíce času bylo stále dopřáváno dramatické tvorbě, zpravodajství a dokumentům. Z těch nejsledovanějších můžu zmínit *Titanic – nové skutečnosti*

z Francouzské produkce, *Hop dva tři M. Šimka a J. Grossmanna*, či přenosy z Letních olympijských her v Sydney.

5.2.2 Nova

Televize Nova se od roku 1997 držela podobného programového schématu, který se zdál díky nejvyšší sledovanosti velmi úspěšným. Zpravodajskými hity byly nadále večerní *Televizní noviny*, jejichž hvězdami se stalo moderátorské duo Lucie Borhyová a Rey Koranteng a pak také *Snídaně s Novou*. Mezi oblíbenými soutěžními pořady bylo stále *Riskuj!*, kde ale na pozici moderátora vystřídal Jan Rosák herce Petra Svobodu. Novinkou byly také peněžní výhry namísto hodnotných cen. Mezi ještě nezmněné oblíbené soutěžní pořady patřily *Kolotoč* nebo na hudbu zaměřené *Rozjezdy pro hvězdy* s Karlem Šípem a *DO-RE-MI* s Pavlem Trávníčkem a Sabinou Laurinovou. Novinkou roku 2000 byla české verze populární zahraniční soutěže *Chcete být milionářem?*, se kterou je spojován především moderátor Vladimír Čech. Druhou novinkou televize Nova byla zábavná show *Tele Tele*, jejímiž autory byli Richard Genzer a Michal Suchánek. Pointou tohoto pořadu byla parodie ostatních televizních pořadů této stanice. Nejsledovanějším večerem roku 2000 byl pátek 4. února s pohádkou *Z Pekla štěstí*.

Obr. 4: Tele Tele

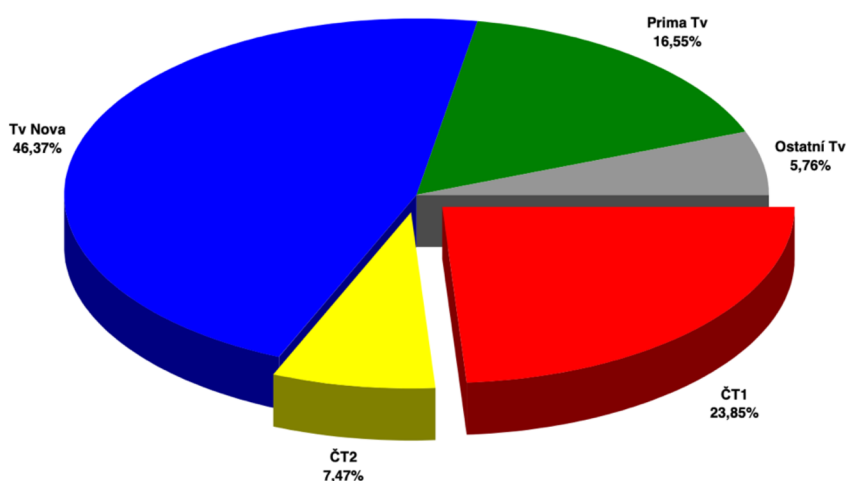
5.2.3 Prima

Ani na televizní stanici Prima se toho moc nezměnilo. Stále se držela při zemi a tomu bohužel odpovídal i výsledek roční sledovanosti. K tomu se ale dostaneme později. Oblíbené

zpravodajské relace se nezměnily. Od roku 1998 ale přibyla oblíbená talkshow *Prima jízda* a o rok později podvečerní zábavný pořad *Sauna*. Popularitu si ale držely především zahraniční seriály.

5.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 2000

První rok nového tisíciletí nebyl, co se týče sledovanosti, žádným překvapením. Televizní stanice Nova se díky svému mladistvému a zkrátka inovativnímu programu stále držela na vrcholu se 46,37 %. Stejně ale jako Česká televize, jejíž výsledek byl 31,32 na publiku 15+, ztratila několik málo procent. Ty naopak získala Prima TV, které sledovanost po třech letech stoupla na 16,55 %.

Graf č.2

6 Rok 2005

6.1 Situace v České republice

V roce 2005 byla Česká republika stabilní a rozvíjející se zemí střední Evropy. Byl to rok poté, co vstoupila do Evropské unie. Prezidentem byl stále Václav Klaus a premiérem Stanislav Gross, kterého v dubnu vystřídal Jiří Paroubek.

Česká republika tento rok zažívala ekonomický růst, přičemž HDP rostlo o více než 6 %. Také zahraniční investice přispívali k hospodářskému rozvoji země. Také jsme se postupně připravovali na vstup do Schengenského prostoru, což znamenalo odstranění vnitřních hranic mezi ČR a dalšími zeměmi Schengenu. Republika byla aktivní v zahraniční politice i

jako člen NATO. Byli jsme zapojeni do různých mezinárodních misí a úsilí o rozšíření demokracie a stability ve světě.

Tento rok nadále pokračoval technologický vývoj, díky kterému mělo stále více lidí přístup k internetu.

6.2 Rok 2005 v České televizi

V roce 2005 se Česká televize potýkala s finančními problémy, což vedlo k úsporným nařízením, které se dotkly samozřejmě i programu. Pro diváky to ale naštěstí nebylo znatelné, jelikož stále produkovala kvalitní pořady a filmy. Bohužel ale existovaly obavy, že některé politické strany nebo skupiny mohly ovlivňovat obsah televizního vysílání, především zpravodajství. Televize samozřejmě čelila také velké konkurenci od soukromých televizních stanic, které přinášela výzvy v oblasti získávání a udržení diváků. Navzdory tomu ale Česká televize vyprodukovala spousty nových projektů. Důležitou součástí tohoto roku bylo spuštění nového zpravodajského kanálu ČT24.

6.2.1 Česká televize

Po pěti letech se na televizní obrazovky vrátil divácky oblíbený seriál *Ranč U zelené sedmy*, který od května až do letních prázdnin bavil diváky při pondělních večerech. Během roku byly uvedeny také tři premiérové díly z cyklu pořadů *3 plus 1 s Miroslavem Donutilem*. Novinkou roku pak byl mysteriózní seriál *Strážci duší*.

Kromě seriálů si televize připravila i další premiéry. Jednalo se například o kuchařský pořad *Kluci v akci*, diváckou anketu moderovanou Markem Ebenem *Největší Čech* a zábavnou talkshow Karla Šípa *Všechnopárty*.

6.2.2 Nova

Rok 2005 byl pro TV Nova absolutně zásadní. Byl to rok, kdy začala vysílat dva nové seriály, které se samozřejmě staly velice rychle populární. 5. září byl odvysílán první díl rodinného seriálu *Ulice*, který byl nasazen na všechny všední dny před Televizními novinami. Různé dějové linky tohoto seriálu můžeme na obrazovkách sledovat dodnes. Druhým seriálovým hitem se stala *Ordinace v růžové zahradě*, která byla prvně odvysílána přesně den po *Ulici*. Jedná se o další „nekonečný seriál“ z dílen televize Nova, který se ještě nepřestal natáčet. Jedinou změnou je jeho přesun z televizního vysílání na video platformu

Voyo. Ještě před těmito stálicemi se s začátkem roku vysílala jedna série seriálu *On je žena!*, v hlavní roli s Ivanou Chýlkovou. První seriál televize Nova však představila již v září 2004. Jednalo se o *Pojišťovnu štěstí*, kterou diváci vidali na obrazovkách až do roku 2008.

Kromě seriálů byly nasazeny také jedny z prvních reality show, mezi které patří například *Výměna manželek*, show postavená na výměně manželek a maminek z dvou různých rodin. I tento formát se na televizních obrazovkách udržel dodnes. O druhou velkou show tohoto roku se postaral *Big Brother*, moderovaný Leošem Marešem. I přes to, že se show těšila vcelku vysoké sledovanosti, další roky se jí diváci už nedočkali. Zajímavostí je, že za ní TV Nova dostala od Rady pro rozhlasové a televizní vysílání pokutu ve výši 43,3 mil. Důvodem bylo vysílání tohoto formátu před dvacátou druhou hodinou večerní, což mohlo ohrozit vývoj dětí.

Oblíbenou soutěží, která byla prvně odvysílána v roce 2004 bylo také *Česko hledá superstar*. Na televizních obrazovkách se ale také stále držely pořady *Chcete být milionářem?*, *Riskuj!* a *Zlatička*.

Obr. 5: Ulice

6.2.3 Prima

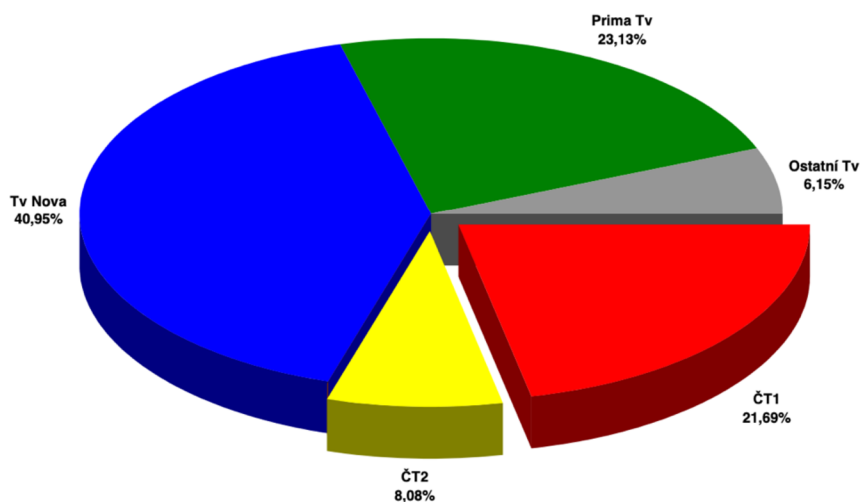
Program televizní stanice Prima se nesl ve velice podobném duchu jako ten Novy. Až na to, že Prima byla první stanice, která nasadila nekonečný seriál. *Rodinná pouta* totiž odvysílala

svůj první díl již v březnu roku 2004. Jednalo se v podstatě o „telenovelu“ o mezilidských vztazích, která měla ve svých nejlepších časech sledovanost až 2 mil. Nejednalo se však o jedinou seriálovou tvorbu. O dost méně úspěšný seriál *Bazén* byl nasazen právě v roce 2005, ale neseťkal se s tak pozitivní odezvou.

Stejně jako Nova, i Prima vsadila na reality show. Na základě maďarské licence odvysílala novou show *VyVolení*. Celé vysílání bylo postaveno na pobytu skupiny patnácti lidí v jedné uzavřené vile. Finále této soutěže sledovalo více než 2 mil. diváků. Na základě tohoto úspěchu Prima následně natočila ještě další tři řady. Každopádně stejně jako televize Nova, dostali několikamilionovou pokutu za porušení vysílacího času vhodného pro tento typ pořadu.

6.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 2005

Celkovou sledovanost televizních stanic hodně ovlivnily nově nasazené seriály a reality show komerčních stanic. Pro mě možná nečekané je to, že Česká televize si stále držela sledovanost kolem svých 30 %, ale celkem vysoké procento diváků se přesunulo od sledování televizní stanice Nova k Primě. Podíl na publiku 15+ televize Nova totiž klesl na 40,95 % a televize Prima vystoupala na 23,13 %.

Graf č.3

7 Rok 2013

7.1 Situace v České republice

Rok 2013 byl rok politických změn a nejistoty. Hlavním důvodem byly podzimní volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, v kterých nakonec zvítězila sociální demokracie (ČSSD) v čele s Bohuslavem Sobotkou.

Republika se bohužel ještě nezotavila z finanční krize z let 2008 a 2009, tudíž stále řešila následky těchto let. Hospodářství zaznamenalo mírný růst, ale nezaměstnanost byla stále ve vysokých číslech. Velkým tématem tohoto roku byla korupce. Byly odhaleny různé korupční aféry, které vedly k veřejnému pobouření.

7.2 Rok 2013 v České televizi

Rok 2013 byl pro Českou televizi slavností, oslavila totiž 60 let od začátku vysílání. Českou televizi, stejně jako celou republiku, ovlivnily volby do Poslanecké sněmovny. Byla vysílána speciální zpravodajství, debaty a rozhovory s politickými lídry. V roce 2013 se také vedení televize rozhodlo přidat dva kanály. Pro děti určenou stanici ČT :D a ČT Art zaměřenou na kulturní pořady. Oba kanály byly prvně spuštěny 31. srpna.

Zásadním momentem uvnitř České televize byla stížnost na vedení televize od moderátorky Daniely Drtinové a zástupce šéfredaktora zpravodajství Adama Komerse, kterou podepsalo celkem 24 zaměstnanců. Týkala se šéfredaktora zpravodajství Petra Mrzena, který měl údajně ovlivňovat vysílání ve prospěch Miloše Zemana. Celá událost nakonec byla uzavřena tak, že Rada České televize nenašla žádné celkové porušení objektivity.

7.2.1 Česká televize

V roce 2013 Česká televize uvedla svoji první reality show *Hospoda U Druhé šance*, která byla zaměřená na lidi staršího věku. Na podzim se pak po roce opět vrátila zábavná taneční show *StarDance ...Když hvězdy tančí*.

Co se týče seriálové tvorby, tak bodovala především poslední řada divácky oblíbeného seriálu *Vyprávěj* o rodině Dvořákových a jejich osudech a nově obnovený seriál z nemocničního prostředí *Sanitka 2*. Novinkou byl kriminální seriál *Cirkus Bukowsky* v režii

Jana Pachla a cyklus filmových příběhů *Nevinné lži*. Důležitým projektem byl také historický cyklus *České století*, který mapuje nejzásadnější události moderních dějin.

Obr. 6: StarDance...Když hvězdy tančí

7.2.2 Nova

Novinkou pro televizi Nova bylo spuštění nové televizní stanice Telka, která nabízela divákům oblíbené seriály a zábavné pořady z archivu. Zásadního ohlasu se ale tato novinka nedočkala. Nyní tento kanál nese název Nova Gold.

Hned na začátku roku se vrátila na obrazovky oblíbená pěvecká soutěž Česko Slovenská Superstar, která se těšila velké oblíbenosti stejně jako předchozí roky. Novinkou mezi seriály byly *Doktoři z Počátků*, jejichž děj byl zasazen do už známého a osvědčeného lékařského prostředí. Ve vysílání pokračoval *Gyml s (r)učením omezeným*, seriál o životě na maloměstském gymnáziu.

Zpravodajství zůstalo tak, jako předchozí roky. Televize se probouzela se *Snídání s Novou*, jejíž součástí byly i *Ranní Televizní noviny*. Od roku 2011 následovaly *Polední Televizní*

noviny, poté *Odpolední Televizní noviny*, hlavní *Televizní noviny* a celý zpravodajský den uzavíraly *Noční Televizní noviny*.

7.2.3 Prima

Televize Prima nezůstávala pozadu a v únoru spustila také další televizní kanál. Jednalo se o Prima Zoom, který je tematicky zaměřen na dokumentární a přírodovědecký program.

Prima se stále držela oblíbených reality show. Už počtvrté nasadila talentovou show *Česko Slovensko má talent* a *Farmář hledá ženu*. Co se týče zábavy, tak nesmím opomenout zábavnou show *Partička*, ve které od roku 2011 baví diváky Richard Genzer, Igor Chmela, Ondřej Sokol a Michal Suchánek. Novinkou byla vědomostní show *Máme rádi Česko*.

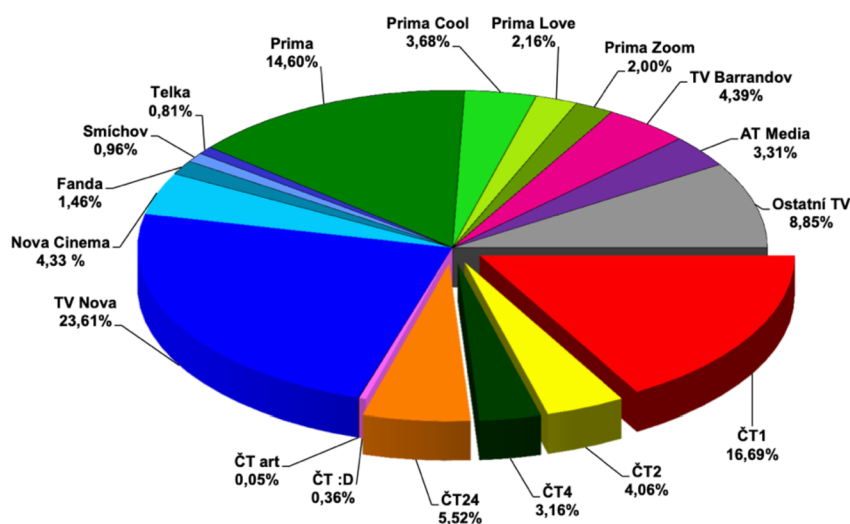
Seriálová tvorba televize Prima už nebyla tak široká. Premiéru měli pouze nové díly rodinného seriálu *Cesty domů* a dramatické *Křižovatky života*.

Obr. 7: Partička

7.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 2013

V roce 2013 už se všechny tři televize pyšnily několika různými stanicemi zaměřenými na různá témata. Televize Nova přidala ke svému hlavnímu kanálu další čtyři, televize Prima tři a Česká televize měla pod sebou celkem 6 stanic. I přes to, že Nova jich neměla nejvíce, tak vyhrála boj o sledovanost. Tento rok měla celostátní podíl na publiku 15+ až 31,17 %. Česká televize ale na rozdíl od roku 2005 vůbec nezaostávala a byla na druhé příčce s 29,84 %. Dalo by se říct, že i přes rozdílnou programovou nabídku byly televize velice vyrovnané. O několik procent za nimi pak byla televize Prima, která se zatím ze svého třetího místa výš nedostala.

Graf č.4

8 Rok 2020

8.1 Situace v České republice

Rok 2020 byl pro Českou republiku mimořádně náročný a značně poznamenaný celosvětovou pandemií covidu-19. Právě tato událost způsobila velké sociální, ekonomické a zdravotnické problémy. Vláda zavedla opatření na omezení šíření viru, včetně zavření škol, obchodů a restaurací, omezení volného pohybu a zavedení povinného nošení roušek.

Právě z těchto důvodů byl zaznamenán hospodářský pokles, ztráta pracovních míst a ekonomická nejistota. Na základě toho vláda zavedla opatření k podpoře ekonomiky a ochraně zaměstnanosti. Všechny tyto události vedly k politickým sporům a výměně lidí na vysokých vládních postech.

I z těchto důvodů jsem vybrala rok 2020, jako poslední rok pro můj výzkum.

8.2 Rok 2020 v České televizi

Česká televize byla jakožto hlavní veřejnoprávní televizní stanice v České republice klíčovým aktérem v poskytování informací během celosvětové pandemie covidu-19. Právě proto byly od března vysílány zpravodajské relace, diskusní pořady a reportáže, které informovaly veřejnost o vývoji situace, opatřeních vlády a dopadech pandemie na společnost.

Navzdory omezením v důsledku pandemie pokračovala Česká televize v poskytování kulturního a zábavního obsahu. Byly vysílány koncerty, divadelní představení, filmové premiéry a další kulturní akce, které divákům umožnily užívat si zábavu z pohodlí domova.

8.2.1 Česká televize

Stěžejní roli v programu v roce 2020 hrálo zpravodajství, které přinášelo neustálý přísun ověřených informací. Společnost silně zasáhlo přerušení prezenční výuky, na což televize zareagovala vzdělávacím pořadem pro děti *UčíTelka*, který doplňoval běžné učivo. Pro 9. třídy byl zaměřený především program *Škola doma*, který právě tyto studenty připravoval na blížící se přijímací zkoušky na střední školy.

Mezi nejsledovanější seriály patřila detektivní série *Místo zločinu Ostrava*, dramatická minisérie *Stockholmský syndrom*, na drogy zaměřená kriminálka *Zrádci* a rodinná komedie *Poldové a nemluvně*. Novým oblíbeným pořadem se stala první řada pekařské zábavné show *Peče celá země*. Tu pak vystřídaly nové díly zábavně vzdělávacího pořadu *Zázraky přírody*.

Obr. 8: UčíTelka

8.2.2 Nova

I televize Nova podřídila svůj program pandemii covid-19. Především tedy zpravodajství. Právě díky pandemii se diváci více než normálně uchylovali ke sledování televize. Značný úspěch měly reality show a zábavné soutěže. Hlavně tedy hudební show *Superstar*, kuchařský *MasterChef* a zbrusu nový sociální experiment *Svatba na první pohled*. Nesmím také opomenout sedmou řadu oblíbené zábavné pěvecké show *Tvoje tvář má známý hlas*.

Mezi seriálové favority patřila především kriminální série *Specialisté*, stálice *Ordinace v růžové zahradě* a *Ulice*. Dále pak reprízy oblíbených seriálů *Policie Modrava* a *Dáma a král*.

8.2.3 Prima

Prima na tom byla velice podobně jako ostatní televize. Zpravodajství bylo ovlivněno především pandemií a diváci si oblíbili jak seriály, tak zábavné show. Důležitým počinem této stanice byl nový seriál z českého venkova *Slunečná*, který se do historie zapsal především tím, že sledovaností překonal i nepřekonatelnou *Ordinaci v růžové zahradě*. Premiéru měl také seriál *Sestřičky Modrý kód*, který navazuje na seriál z nemocničního prostředí *Modrý kód*. Od října televize vysílala nové díly oblíbené kriminálky *Polda*.

O zábavu se na Primě postarala hudební show *Zlatá maska*, kuchařský pořad *Šéfem za pár minut* či talkshow *7 pádů Honzy Dědka*.

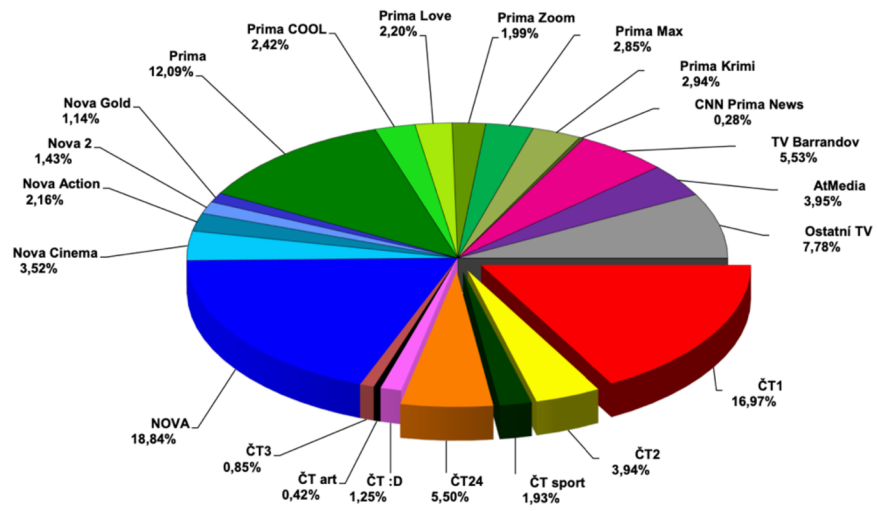
Od 3.května začala vysílat nová stanice CNN Prima News, která je zaměřená na zpravodajství domácí, tak i zahraniční, které poskytuje televizi americká korporace CNN.

Obr. 9: CNN Prima NEWS

8.3 Porovnání televizní sledovanosti v roce 2020

Česká televize v roce 2020 dosáhla největšího podílu na sledovanosti u diváků 15+ s 30,84 %. Pomohl tomu především nárůst sledovanosti ČT24 z důvodu pandemie. Televize Nova, která se umístila o necelé 4 % na druhém místě měla celodenní podíl na publiku 27,09 %. Historicky nejlepšího výkonu dosáhla televize Prima s 24,77 %. U ní zahrál největší roli hojně sledovaný seriál *Slunečná*, který byl úspěšně nasazen v době před pandemií, což byl fakt, který televizní stanici hrál do karet.

Graf č.5

Závěr

Závěrem bych ráda shrnula poznatky ze studia tématu mé bakalářské práce. Má analýza ukázala, že vývoj české televize po roce 1989 byl významně ovlivněn politickými a ekonomickými změnami, které se v této době udály. Z práce vyplývá, že po revoluci došlo ke značnému rozvoji televizního vysílání v České republice, díky kterému byla zavedena nová forma financování, která umožnila rozvoj soukromých televizních stanic, což znamenalo větší konkurenci a větší rozmanitost programů.

Každopádně při studiu tohoto tématu jsem zaznamenala, že Česká televize si i přes to, že čelila výzvě, jako je nástup nových konkurenčních televizí, udržela solidní místo v žebříčku televizní sledovanosti. Celkově lze říci, že má práce ukázala, že vývoj televize v České republice po revoluci v roce 1989 byl velmi důležitým a zajímavým obdobím v historii tohoto média. Doufám, že má práce přispěje k lepšímu porozumění této doby a vývoje televizního veřejnoprávního vysílání v České republice.

Seznam literatury

- 1) Aktuálně.cz. „Česká televize“. *Aktuálně.cz*. [online]. [cit.2023-04-06]. Dostupné z: < <https://www.aktualne.cz/wiki/domaci/ceska-televize-ct/r~i:wiki:1248/>>
- 2) Aust, Ondřej. „Nejsledovanější pořad novy: Miss desetiletí“. *Médiář* [online]. [cit.2024-04-01]. Dostupné z: < <https://www.mediar.cz/nejsledovanejsi-porad-novy-vubec-miss-desetileti-s-5-miliony-divaku/>>
- 3) Aust, Ondřej. „Tak šel čas s televizí Nova od roku 1994“. *Médiář* [online]. [cit.2024-03-28]. Dostupné z: < <https://www.mediar.cz/tak-sel-cas-s-televizi-nova-od-roku-1994/>>
- 4) Bednařík, Petr, Jirák, Jan, Köpplová, Barbara. Dějiny českých médií: od počátku do současnosti. 2., upravené a doplněné vyd. Praha: Grada, 2019.
- 5) Besserová, Miroslava. *Nova křížem krážem*. Praha: Formát, 2004
- 6) Cysařová, Jarmila. *Československá televize v období zániku komunistického režimu a vítězství demokratické revoluce (1985-1990)*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1999.
- 7) Cysařová, Jarmila. *Televize a totalitní moc 1969-1975*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1998
- 8) ČT24. „Česká televize spustila nové internetové stránky“. *ČT24* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: < <https://ct24.ceskatelevize.cz/media/1421074-ceska-televize-spustila-nove-internetove-stranky>>
- 9) Deník.cz. „Česká televize spustí na konci srpna dva nové televizní kanály, Děčko a art“. *Deník.cz* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: < <https://www.denik.cz/ekonomika/s-novym-skolnim-rokem-zacne-vysilat-novy-detsky-kanal-ct-decko-20130221.html>>
- 10) Dějepis.cz. „Česká republika v letech 1993-2013“. *Dějepis.cz* [online]. [cit.2023-04-09]. Dostupné z: < <https://www.dejepis.com/ucebnice/ceska-republika-v-letech-1993-2013/>>
- 11) Dějiny českých médií v datech: rozhlas, televize, mediální právo. Praha: Karolinum, 2003.
- 12) Hoření, Zdeněk. *KSČ o tisku, rozhlasu a televizi, 1945-1975*. Praha: Novinář, 1976

- 13) Husák, Petr Maxmilián. *Česká cesta ke svobodě: svědectví o sametové revoluci a porevolučním budování státu*. Druhé aktualizované vydání. Praha: Mladá fronta, 2019.
- 14) iDnes.cz. „Pro ČT byl rok 2020 rokem rekordů, Nova kralovala sledovaností“. *iDnes.cz*. [online]. [cit.2024-03-28]. Dostupné z: <
https://www.idnes.cz/zpravy/mediahub/sledovanost-2020-ceska-televize-nova.A210105_104955_mediahub_jpl>
- 15) Jirák, Jan, Köpplová, Barbara. *Masová média*. Praha: Portál, 2009
- 16) Jirák, Jan, Köpplová, Barbara. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007
- 17) Jirák, Jan. „Mediální technologie – Tištěná média“. *Metodický portál: Články* [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <
<https://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZVOF/548/MEDIALNI-TECHNOLOGIE---TISTENA-MEDIA.html> >
- 18) Kaclová, Markéta. „ČT přerušila vysílání pro 80 procent koncesionářů“. *iRozhlas* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: < https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ct-prerusila-vysilani-pro-80-procent-koncesionaru-200012270000_mkaclova>
- 19) Mcquail, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha: Portál, 1999.
- 20) Mediaguru. „ČT spustí od pondělí stanici ČT3, je určena seniorům“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <
<https://www.mediaguru.cz/clanky/2020/03/ct-spusti-od-pondeli-stanici-ct3-je-urcena-seniorum/>>
- 21) Mediaguru. „Česká televize uvede svou první reality show“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit. 2024-04-04]. Dostupné z: <
<https://www.mediaguru.cz/clanky/2013/08/ceska-televize-uvede-svou-prvni-reality-show/>>
- 22) Mediaguru. „Máme rádi Česko zahájí 7.4., název si registruje i Londa“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <
<https://www.mediaguru.cz/clanky/2013/03/mame-radi-cesko-zahaji-7-4-nazev-si-registruje-i-londa/>>

- 23) Mediaguru. „Nejsledovanější TV pořady letošního podzimu“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit. 2024-04-02]. Dostupné z: <<https://www.mediaguru.cz/clanky/2013/12/nejsledovanejsi-tv-porady-letosniho-podzimu/>>
- 24) Mediaguru. „Nova chystá další seriál z lékařského prostředí“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit. 2024-04-02]. Dostupné z: <<https://www.mediaguru.cz/clanky/2013/04/nova-chysta-dalsi-serial-z-lekarskeho-prostredi/>>
- 25) Mediaguru. „Nova na jaře: Superstar, Gympl, Ordinance a volejte řediteli“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit.2024-03-28]. Dostupné z: <<https://www.mediaguru.cz/clanky/2013/01/nova-na-jare-superstar-gympl-ordinace-a-volejte-rediteli/>>
- 26) Mediaguru. „Nova na podzim: Ordinance ve čtvrtek, MasterChef proti Slunečné“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit.2024-03-28]. Dostupné z: <<https://www.mediaguru.cz/clanky/2020/08/nova-na-podzim-ordinace-ve-ctvrtek-masterchef-proti-slunecne/>>
- 27) Mediaguru. „Prima na podzim: Slunečná, Sestřičky, Zlatá maska či nový Pohlreich“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit.2024-03-28]. Dostupné z: <<https://www.mediaguru.cz/clanky/2020/07/prima-na-podzim-slunecna-sestricky-zlata-mask-a-ci-novy-pohlreich/>>
- 28) Mediaguru. „Prima natočí premiérové díly talkshow 7 pádů Honzy Dědka“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit.2024-04-01]. Dostupné z: <<https://www.mediaguru.cz/clanky/2020/05/prima-natoci-premierove-dily-talkshow-7-padu-honzy-dedka/>>
- 29) Mediaguru. „TV podzim startuje, hlavní souboj obstarají Nova a Prima“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit.2024-03-28]. Dostupné z: <<https://www.mediaguru.cz/clanky/2020/08/tv-podzim-startuje-hlavni-souboj-obstaraji-nova-a-prima>>
- 30) Mediagram. „Vývoj médií od knihtisku po internet“. *Mediagram.cz* [online]. [cit. 2023-03-19]. Dostupné z: <<https://mediagram.cz/dejepis/vyvoj-medii-od-knihtisku-po-internet>>
- 31) Michalec, Zdeněk. *Tisíc tváří televize*. Praha: Panorama, 1983

- 32) Novinky.cz. „Nova ruší Tele Tele, Natoč to a Pálí vám to“. *Novinky.cz* [online]. [cit. 2024-03-28]. Dostupné z: < <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-nova-rusi-tele-tele-natoc-to-a-pali-vam-to-40109024>>
- 33) Osvaldová, Barbora, Halada, Jan. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007
- 34) Prokop, Dieter. *Boj o média*. Praha: Karolinum, 2005
- 35) Ročenka České televize. Praha: Česká televize, 1993.
- 36) Ročenka České televize. Praha: Česká televize, 1997.
- 37) Ročenka České televize. Praha: Česká televize, 2000
- 38) Strasmajer, Vladimír. *Historie televize v Československu*. Praha: SPN, 1978
- 39) Saturková, Jitka, Šnábl, Vít, Pittermann, Jiří, ed. *(Prvních) 10 let České televize*. Praha: Česká televize, 2002. PR a Promotion.
- 40) Štoll, Martin. *1.5.1953 - Zahájení televizního vysílání: zrození televizního národa*. Praha: Havran, 2011
- 41) Štoll, Martin. *Tři podoby televize*.
- 42) Totalmag.cz. „Premiéra je Prima! (historie TV Prima)“. *Totalmag.cz* [online]. [cit.2024-03-26]. Dostupné z: < <https://web.archive.org/web/20200214120403/http://www.totalmag.cz/spolecnost/67-zajimavosti-kolem/3853-premiera-je-prima.html>>
- 43) ÚVKŠČ: *Usnesení a dokumenty ÚVKŠČ od XI. sjezdu do celostátní konference 1960*. Praha: Státní nakladatelství politické literatury, 1960
- 44) Vojtěchovská, Martina. „Děláme vše pro to, aby nutnost šetřit divák ČT nepoznal“. *MediaGuru.cz* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: < <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/01/delame-vse-pro-to-aby-nutnost-setrit-divak-ct-nepoznal/>>
- 45) Výroční magazín: 18 je jen začátek!. Dostupné z: < http://i.iinfo.cz/ursatt/magazin_nova-narozeniny-132827420509017.pdf>
- 46) Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2005. Praha: Česká televize, 2005. Dostupné z: < https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2005.pdf>

- 47) Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2013. Praha: Česká televize, 2013. Dostupné z: < https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/radact/vyrocní_zpravy/zprava2013.pdf?ver2>
- 48) Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2020. Praha: Česká televize, 2020. Dostupné z: < <https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1759.pdf?v=2>>
- 49) Zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání.

Seznam grafů

Graf č. 1: ATO – Mediaresearch

Graf č. 2: ATO – Mediaresearch

Graf č. 3: ATO – Mediaresearch

Graf č. 4: ATO – Mediaresearch

Graf č. 5: ATO – Mediaresearch

Seznam obrázků

Obrázek č.1: Česká televize

Obrázek č.2: Česká televize

Obrázek č.3: Profimedia.cz

Obrázek č.4: TV Nova

Obrázek č.5: TV Nova

Obrázek č.6: Česká televize

Obrázek č.7: TV Prima

Obrázek č.8: Česká televize

Obrázek č.9: CNN Prima News